

ARBEIDSPROGRAM UNGDOMMENS FYLKESTING TRØNDELAG

2023-2025

Vedtatt på Ungdommens fylkeking 19.11.2023

Kapittel 1 – GENERELT

- 1.1 UFU skal jobbe for å opprette et nasjonalt ungdomsråd med alle de andre fylkene involvert.
- 1.2 UFU skal jobbe for bedre ungdomsråd i hele fylket:
 - a. Alle kommunene i fylket blir representert på Ungdommens fylkeking.
 - b. Alle ungdomsrådene og ungdommens bystyrrer stiller med felles rammer for medvirkning.
 - c. Ungdomsråd skal få tilstrekkelig med hjelp til å øke synligheten i sosiale medier.
 - d. UFU skal gjennomføre en kampanje kalt «UFU Knows How» for å vise hvordan man kan være synlig i media, og skal ta med kampanjen på kommunebesøk.
- 1.3 UFU skal jobbe for møte-, tale- og forslagsrett for ungdomsråd i kommunestyrrer og fylkeking.
- 1.4 UFU skal etterstrebe samarbeid med andre ungdomsorganisasjoner, slik som Elevorganisasjonen og Lærlingerådet i Trøndelag.
- 1.5 UFT ønsker at UFU arbeider med at fokuset på samers rett til å praktisere sine kulturelle tradisjoner, samt aktivt engasjere seg i sin språklige kulturarv, blir styrket. For å oppnå dette målet mener UFT at det er essensielt at temaet rundt samers rettigheter og kulturelle historie aktivt jobbes med innenfor både skolen og sivilsamfunnet, og at UFU bør være en sentral aktør i dette arbeidet.
- 1.6 UFU skal jobbe for bedre helsehjelp:
 - a. Bedre psykisk helsehjelp.
 - b. En psykisk helse-plattform over nett, med informasjon og en chat som er for ungdom av ungdom, hvor du kan velge hva du deler og ikke.
 - c. Helsefremmende tiltak som mobilfri skole for å få ned mobbetallene.

- 1.7 UFU skal jobbe for ungdom i fattigdom, og mer støtte til familier som er rammet av fattigdom og mangel på ressurser.
- 1.8 UFU skal jobbe for en digital avis som informerer ungdom om politikk på en enkel måte (for eksempel slideshow på TikTok).
- 1.9 UFU skal jobbe for strengere håndheving av aldersgrenser på sosiale medier. Det åpnes for at foreldre regulerer når barnet sitt får tilgang til sosiale medier.
- 1.10 UFU skal jobbe for forebyggende arbeid innen rusfeltet i samspill med politiet. UFU skal jobbe mot normalisering av illegale rusmidler. Tiltak UFT foreslår:
 - a. Innlegg i sosiale medier fra politiet som viser konsekvensene av rusbruk.
 - b. Foredrag i både videregående skole og grunnskole, helst av sivilkledd politi, samspill med helsepersonell oppleves som naturlig her.
- 1.11 UFU skal jobbe tett med politiet:
 - a. Tett kontakt med politiet om opplæring i godt nettvett. UFU skal gå foran som gode eksempler for nettvett, herunder jobbe med å spre kunnskap om nettvett.
 - b. Støtte med kriminalitetsforebyggende tiltak blant unge.
 - c. Ha kontakt med politirådet om saker som angår unge.
 - d. Sats på oppfølging av ungdom for å forebygge at de havner i dårlig miljø.
 - e. Jobbe for at politiet og andre offentlige instanser forebygger ungdomskriminalitet og rus, herunder spesifikt gjengkriminalitet blant unge.
- 1.12 UFU skal jobbe tettere med kommunene, og arbeide for at fylkeskommunale tjenester ikke sentraliseres.
- 1.13 UFU skal jobbe for en bedre og rimeligere tannhelse. UFT nevner her spesifikt:
 - a. Tannregulering, øke alderstaket til 26 år for de i utdanning.
 - b. UFU skal jobbe for økt bevissthet rundt sunn tannhelse.
- 1.14 UFU skal jobbe for gratis legeerklæring frem til du er 26 år, så lenge man er under utdanning. UFT nevner spesifikt at helsesykepleiere bør få myndigheten til å utstede legeerklæring.

Kapittel 2 - KULTUR

- 2.1 UFU skal jobbe for å åpne og tilgjengelige arenaer for fritidsaktiviteter og annen organisert aktivitet, som for eksempel idrettshaller, gymsaler, skibakker, basseng og så videre.
 - a. UFT anmoder på det sterkeste at disse arenaene er gratis å bruke.
 - b. UFT vil også at slike arenaer skal være arenaer for kulturelle aktiviteter og at de skal være inkluderende og åpne for alle.
 - c. UFT foreslår for eksempel gratis aktivitetsdager i kommunene og å øke antall plasser i kulturskolen.
 - d. UFU skal jobbe for tilrettelagte lokaler for kulturskolen.
 - e. UFU skal jobbe for et mer mangfoldig tilbud i kulturskolen.

- 2.2 UFU skal jobbe for å opprettholde de kulturstimulerende musikk-, dans- og dramalinjene i fylket.

- 2.3 UFU skal satse på frivillighet i kommunene.

- 2.4 UFU skal jobbe for et godt fritidstilbud for alle, spesielt med fokus på de med nedsatte funksjonsevner.
 - a. UFT anmoder til å utvide og skape nye plasser for idrett og kultur som for eksempel svømmehall, kulturhus, kino osv.
 - b. UFU skal jobbe for flere kulturarrangement i distriktskommunene.
 - c. UFU skal jobbe for tilbudstjenesten BUA eller lignende i alle kommuner, slik at alle kan få lånt utstyr til egen idrett uavhengig av personlig økonomi.
 - d. UFU skal jobbe for at det skal være mulighet for å starte med fritidsaktiviteter i sen alder.
 - e. UFU skal jobbe for trygge plasser med oppfølging av faglærte voksne for ungdom å være på fritiden.
 - f. UFU skal jobbe for bedre tilbud innen mindre utbredte fritidstilbud som e-sport og cross.

- 2.5 UFU skal jobbe for å tilrettelegge for sammenkomster og møteplasser mellom folk på tvers av aldersgrupper.

- 2.6 UFU skal jobbe for rusfrie gratisarrangementer som konserter og festivaler for ungdommer under 18 år.

- 2.7 UFU skal jobbe for økte ressurser til UKM.

- 2.8 UFU skal jobbe for at kommunene arrangerer en kulturdag for barn og unge. En kulturdag betyr i denne sammenhengen en dag med samarbeid mellom skolegang og kulturskolen som fremmer kulturtilbud.
- 2.9 UFU skal jobbe for åpne, trygge møteplasser for å forebygge utenforskap:
- UFU anmoder kommunene til å ha ungdomsklubber styrt av ungdom, hvor man legger til rette for diskusjon av partiuavhengig politikk og samfunnsproblemer som er på dagsordenen.
 - Møteplasser som også innebærer videregående elever over 18, da de fleste fritidsklubbene ikke slipper dem inn etter ovennevnte alder.
- 2.10 UFU skal jobbe for mer likestilling innenfor idretten.
- 2.11 UFU skal jobbe for synliggjøring av fritidstilbud:
- UFU skal under kommunebesøk se på kulturens og frivillighetens tilstand i de ulike kommunene.
 - UFU skal anmode til en undersøkelse om hvordan tilbudene er til alle ungdommer i kommunene.
 - UFU skal bevisstgjøre kommunene på viktigheten av markedsføring av fritidstilbud. Et eksempel på bra markedsføring er at når de begynner på ungdomsskolen får de et hefte med alle tilbudene i kommunen, dette har økt deltakelsen.

Kapittel 3 - UTDANNING

- 3.1 UFU skal jobbe for å bevare nærskoleprinsippet i Trøndelag.
- 3.2 UFU skal jobbe for færre kutt i utdanningstilbudet. UFT mener særlig yrkesfag bør bevares.
- 3.3 UFU skal sørge for tilpasset undervisning, både for de sterkeste og de svakeste.
- 3.4 UFU skal oppfordre til flere nettskoletilbud.
- 3.5 UFU skal jobbe for et bredt utdanningstilbud i hele fylket.
- 3.6 UFU skal jobbe for at tilbudsstrukturen justeres etter hva som trengs i lokalt næringsliv.
- 3.7 UFU skal jobbe for at karriereveiledningen er mer oppdatert, med rådgivere som er kurset og oppdatert på tilbudet i Trøndelag:
 - a. UFT ønsker tiltak som blant annet flere undervisningstimer i faget utdanningsvalg og mer tid til hospitering.
 - b. UFT spesifiserer at karriereveiledningen skal være kontinuerlig i løpet av hele ungdomsskolen.
- 3.8 Hybelboere:
 - a. UFT gir UFU i oppgave å sikre at fylkeskommunen samarbeider med utleierye av hybel, samt at fylkeskommunen selv skal leie ut hybler.
 - b. UFU skal jobbe for et økt borteboerstipend.
 - c. UFU skal se på muligheter for bofellesskap for hybelboere der det er aktuelt.
- 3.9 UFU skal jobbe for og med lærlinger.
 - a. Lærlingenes stemmer skal bli hørt i fylket og kommunene.
 - b. Mer informasjon om fagtilbudene slik at lærlinger bruker alle fagtilbudene.
- 3.10 UFU skal jobbe for at lærlinger skal ha tilgang på helsesykepleier og oppfølging av Trøndelag fylkeskommune. UFU skal jobbe for å forenkle og forbedre livet og læretiden til lærlinger i Trøndelag ved å sikre at lærlinger får felles helsetilbud tilsvarende det skoleelever har i Trøndelag.
- 3.11 UFU skal oppfordre skoler til å undervise mer om politikk.

- 3.12 UFU skal jobbe for økt kunnskap om kunstig intelligens i skolen slik at dette kan bli et verktøy.
- 3.13 UFU skal jobbe for å justere fraværsgrensen om den blir lokal.
 - a. UFT mener prosenten må tilpasses etter hvor mange timer det er i faget.
 - b. UFU skal jobbe for at elevene kan levere egenmelding ved fravær og få det godkjent som gyldig fravær.
- 3.14 UFU skal jobbe for helsesykepleiere som er på skolen alle dager og som har høyere stillingsprosent.
- 3.15 UFU skal jobbe for at det skal kreves kortere avstand og kortere reisetid for å få gratis skoleskyss.
- 3.16 UFU skal bidra til at nærmiljøet blir så attraktivt og tilgjengelig at elever ikke flytter for å gå på skole
- 3.17 UFU skal arbeide for tidlig diagnostisering av jenter, for eksempel for ADHD, ADD eller dysleksi.
- 3.18 UFT ønsker at UFU skal jobbe for å fjerne trekkordningen for eksamen på VG1.
- 3.19 UFU skal jobbe mot diskriminering i skolen. UFT spesifiserer at store prøver bør rettes anonymt.
- 3.20 UFU skal jobbe for et økt utstyrsstipend. UFT trekker frem spesifikt yrkesfaglinjene.

Kapittel 4 – SAMFERDSEL

- 4.1 UFU skal jobbe for et ungdomskort hvor ungdom under 26 år kan reise fritt i fylket for en bestemt pris. UFT viser til eksempel i Nordland.
- 4.2 UFU skal jobbe for å bedre kollektivtilbudet i distriktene gjennom blant annet:
 - a. Billigere billetter både med og uten sykkel, hyppigere avganger og korrespondanse med fritidsaktiviteter etter skoletid.
 - b. UFU skal jobbe med å kartlegge busstilbudet samt busstopp i samarbeid med brukerne og AtB.
 - c. Hyppigere kollektivtransport fra de mindre kommunene og inn til de større kommunene.
- 4.3 UFU skal jobbe for å bedre kollektivtilbudet for ungdom i Trøndelag.
 - a. UFT foreslår at UFU jobber med å bedre båt- og fergetilbudet.
 - b. UFU skal jobbe for å tilrettelegge busstopp etter innbyggernes behov.
 - c. UFU skal jobbe for gratis buss til de som bor på hybel.
 - d. UFT foreslår at UFU skal jobbe for flere bussavganger i både by og distrikt, men med spesielt fokus på distriktet.
 - e. UFT foreslår at UFU skal jobbe for at periodebillettens varighet økes.
 - f. UFU skal jobbe for å få tog inn i anbudet om skoleskyss slik at skoleelever kan bruke tilbudet gratis gjennom skoleskysstilbud.
 - g. UFU skal jobbe for at Pocket-Id blir gyldig på tog.
- 4.4 UFU skal jobbe for at tilbringer skal gå oftere og være tilgjengelig i flere kommuner.
 - a. UFT trekker fram Hjem for en 50-lapp som en ordning/alternativ som bør være tilgjengelig.
- 4.5 UFU skal jobbe for mer vedlikehold og utbygging av veger i distriktene.
- 4.6 UFU skal jobbe med større fokus mot trafikksikkerhet hos ungdomsskoler. Her kan for eksempel politi og vegvesen ha foredrag hos ungdomsskoleklassene.
- 4.7 UFU skal jobbe for tilrettelegging for myke trafikanter.
 - a. UFT foreslår eksempelvis utbygging av nye gang- og sykkelveier og vedlikehold av allerede eksisterende gang- og sykkelveier.
 - b. UFT foreslår eksempelvis at det blir satt økt fokus på myke trafikanter og bedre forståelse av sykkelregler for andre trafikanter.
- 4.8 UFU skal jobbe med å elektrifisere kollektivtransporten i Trøndelag.
- 4.9 UFU skal jobbe for mer rekruttering av bussjåførere. UFT foreslår en støtteordning til å ta bussførerprøven.

Kapittel 5 - KLIMA/MILJØ/NÆRING

- 5.1 UFU skal jobbe mer målrettet med saker angående klima og miljø. UFT anmoder UFU til å utnevne en ansvarsperson for klima og miljø ved konstitueringen.
- 5.2 UFU skal jobbe for at alle kommuner skal ha gode muligheter for sommerjobb for ungdom under 16 år.
- 5.3 UFU skal legge til rette for å lage arenaer for å engasjere ungdommen til å ta del i det grønne skiftet, med tanke på innovasjon og industri.
- 5.4 UFU skal jobbe for økt bevissthet og kunnskap rundt blå og grønne næringer. UFT mener at dette kan best gjøres gjennom skolen. Utplassering, praksis, dagsturer og så videre er opplæringsmetoder man oppmuntrer til.
- 5.5 UFU skal jobbe for bedre driftsvilkår for landbruket.
- 5.6 UFU skal jobbe med prioritering til å lage flere langsiktige strømkilder som bølgekraft, kjernekraft osv.
- 5.7 UFU skal jobbe for grønn energiproduksjon som ivaretar areal- og miljøhensyn.
- 5.8 UFU skal jobbe for karbonfangst i Trøndelag.
- 5.9 UFU skal jobbe for bedre tilrettelegging for småskala kraftverk hos private aktører.
- 5.10 UFU skal jobbe for elektrifisering av Trønderbanen og Nordlandsbanen.
- 5.11 UFU skal jobbe for at industrien rydder opp og gjør området like fint når de drar som når de kom.
- 5.12 UFU skal jobbe for å bevare naturskog der det er naturlig.
- 5.13 UFU skal jobbe for flere miljøstasjoner på skolene, helst en på hvert klasserom.
- 5.14 UFU skal jobbe med mer sortering i kommuner og andre arbeidsplasser.

- 5.15 UFU skal jobbe for å bedre tilbudet av billig, sunn og lokalprodusert mat.
- 5.16 UFU skal jobbe for bedre muligheter for resirkulering og sirkulær økonomi, blant annet gjennom satsing på flere gjenbruksbutikker, kildesortering i offentlige bygg gjennom miljøstasjoner osv.
- 5.17 UFU skal jobbe for bedre energieffektivitet i fylkeskommunale bygg gjennom blant annet renovering av gamle bygg og installering av solceller på nye og renoverte bygg.
- 5.18 UFU skal jobbe for at fylkeskommunen i stor grad benytter bedrifter som er godkjente lærebedrifter og bruker lærlinger aktivt når de legger ut oppdrag på anbud.